

KISMOTOR

A VILLAMOS KISMOTORGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

IV.évfolyam. 7.szám.

1960. július hó

SZOCIALISTA brigádok

A VII. pártkongresszus tiszteletére kialakult szocialista munkaversenynek egy új hatása keletkezett a szocialista-brigádmozgalom.

A kohó- és gépiparban több mint kétezer brigád kelt versenyre a kitüntető címért és március végéig több mint háromszáz el is nyerte azt.

Gyárunkban hat brigád versenyez a szocialista brigád címért, de a kiértékelés még huzamosabb időt vesz igénybe.

A szocialista munkabrigádok, a szocialista munkaverseny élcsapatai: szocialista módon dolgoznak és ezzel érik el kiváló eredményeiket. Élen járnak a termelésben de élen járnak általános műveltségük és szakmai tudásuk fejlesztésében is és példamutatóan szocialista módon igyekeznek élni és viselkedni üzemünkben és magánéletükben is. Szocialista módon tanulnak és szocialista módon élnek.

Nézzük meg e három kérdést közelebbről.

Hogyan dolgozunk szocialista módon? Az észszerűsítések és újítások, az élenjáró technológia alkalmazásával, Tapasztalatcsere átadásával, Biztonságos munkával, a balesetek elhárításával és az egészségügyi rendszabályok betartásával, Selejtmentes munkával. A műszakiak részvétele is igen nagy jelentőségű a szocialista brigádokban.

Ezen elvek pontos és maradéktalan betartása nemcsak példát mutat a többi dolgozónak, hanem egyénileg is hasznos, mert keresetnövekedéssel jár.

És hogyan tanulunk szocialista módon? Művelődési vállalásokkal, Előadások, filmek, színművek megtekintésére, bizonyos könyvek elolvasására tett közös vállalások megtételével és az ezeken való részvétel után azok megvitatásával.

Az általános műveltség hiányának pótlására az általános iskola esti tagozatának hallgatásával, közös tamlással és a korrepetálás megszervezésével.

A szakmai tudás fejlesztésével. Szakmai tanfolyamokon, esti technikumokon, magasabb műszaki iskolákon, továbbképző tanfolyamokon való részvétellel.

Végül, de nem utolsó sorban politikai képzettségünk fejlesztésével: szemináriumok hallgatásával, az újságok olvasásával és a fontosabb hazai és nemzetközi kérdések és események egymás-közötti megvitatásával,

Ezzel a szocialista brigádok a kultúrforradalom fontos tényezőivé válnak, tagjai pedig általános, politikai és szakmai tudásukat lényegesen megnövelik.

Végül, hogyan élünk szocialista módon? A SZOT elnöksége irányelvül kimondta, hogy a "szocialista brigádok tagjai nyújtsanak baráti, elvtársi segítséget egymásnak, a munkában éppúgy, mint a szocialista jellemformálásban".

Milyen kezdeményezések alakultak ki ezen a vonalon? EGYPÁR PÉLDÁT SZERETNÉNK felsorolni! Egy brigád olyan személyt bizott meg a munkafegyelem szemeltartására, aki korábban maga is fegyelmezetelenségeket követett el. A bizalom előlegezése jó hatást váltott ki és a brigád fegyelme megjavult. A lakásépítkezéseknél és hurcolkodásoknál egymás segítése. Ahol előfordul: munkatársunknak a mértéktelen alkoholfogyasztásról, vagy durva magaviseletről való leszoktatása. A társadalmi munkában való aktív részvétel. A tömegszervezetekbe, KISZ-be, a Párt-ba való belépésre való előzetes agitáció és ajánlás. Példás viselkedés az üzemben és a családi életünkben stb. stb.

Ilyen életmóddal és példamutatással a szocializmus építését gyorsítjuk!

Ha a szocialista munkabrigád cím elnyeréséért fent vázolt irányelvek alapján harcolunk, ezzel nem csak a termelés eredményét növeljük, nemcsak a szocializmus építésének ütemét gyorsítjuk meg, hanem az: erkölcsi és anyagi megbecsülést is jelent a brigádok tagjai részére, továbbá általános műveltségük és szakmai tudásuk is gyarapodik.

Tudjuk, hogy nem könnyű a szocialista brigád cím elnyerése és megtartása, de érdemes érte küzdeni saját magunk és munkatársaink életszínvonalának emelése érdekében.

Győzzük le tehát az akadályokat!

Üzembizottság

OSZTRÁK

MUNKÁSTESTVÉREINK

LÁTOGATÁSA

Az Osztrák Kommunista Párt 1300 tagu küldöttsége látogatta meg hazánkat és május 27-29-ig két napot töltöttek fővárosunkban.

A baráti látogatás melegségét még az is emelte, hogy vendégeink családoknál szálltak meg. Hogy milyen örömmel várták a testvérpárt tagjait azt az is bizonyította, hogy sokkal többen jelentkeztek és ajánlották fel otthonukat a vendégeknek, mint ahányan jöttek.

Péntek este érkeztek meg a testvérpárt tagjai és a Keleti pályaudvarról mindenkiket abba a kerületi pártbizottságba vittek, amelyik kerületben vendéglátójuk lakott.

Gyárunkból Székely elvtársnő, Sipos és Haas elvtársak láttak vendégül egy-egy osztrák elvtársat. Hoffmann elvtárs is rajta volt a vendéglátók listáján, de neki már nem jutott vendég.

A II. kerületbe 50 vendég érkezett, kik közül szombat reggel 15-en látogatták meg gyárunkat.

A kapunál gyárunk főmérnöke és az Ü.B. elnöke fogadta a vendégeket, kiket a kerületi pártbizottság több tagja kísért. Először a Klub-szobában volt rövid ismerkedés, majd ugyanott Vető elvtárs üdvözölte az üzemi pártbizottság és gyárunk dolgozóinak nevében a vendégeket.

Utána Laczkó elvtárs emelkedett szólásra. Csatlakozva az előtte elhangzott üdvözléshez - gyárunk történetét és gyártmányait ismertette kihangsúlyozva azt a nagymérvű emelkedést, amelyet az államosítás óta eltelt tizenkét év alatt ért el gyárunk.

Kihangsúlyozta azt a nagymérvű támogatást, amelyet a Párttól és Kormányunktól kapunk és különösen kihangsúlyozta a dolgozók részvételét az irányításban és az ellenőrzésben a Szakszervezet, illetőleg az Üzemi Tanácson keresztül....
"Mienk a Gyár".....

Poharát emelte az Osztrák és Magyar testvérpártok és munkások barátságának elmélyülésére és kérte a vendégeket, hogy a műhelyek látogatása alkalmával beszélgesenek dolgozóinkkal, akik nagy örömmel készültek erre a találkozóra.

Az osztrák vendégcsoport vezetője megköszönte az üdvözlést és a szíves fogadtatást és kérte a gyári pártszervezet működésének és szerepének ismertetését, amely elsősorban azért érdekli őket, mert náluk ilyenek nincsenek, náluk csak kerületi pártszervezetek vannak.

Vető elvtárs részletesen ismertette a gyári pártbizottság szervezetét, célját és feladatait. Külön kitérve az ellenőrzésre és az irányításra, valamint a tömegszervezetekkel való együttműködésre és azok irányítására.

Osztrák vendégeink nagy érdeklődéssel hallgatták Vető elvtárs szavait és látszott hogy a hallottak nagy hatást váltottak ki belőlük, hiszen nekik is az a végső céljuk, hogy Pártjuk hasonló eredményeket tudjon elérni.

Vető elvtárs beszámolója után több osztrák elvtárs őket különösen érdeklő kérdéseket tett fel.

Hogyan történik a Pártba való felvétel ?

A Szakszervezet és az Üzemi Tanács munkája meddig terjed ki ?

Mennyi az átlagkereset az egyes kategóriákban ?

Mire és mennyit vonnak le a munkások fizetéséből ?

Milyen mérvű a fizetett szabadság ?

Milyen mérvű a nyugdij, hány évi szolgálat után és milyen korban esedékes ?

És hasonló főleg a keresetre vonatkozó kérdéseket.

Mint olvasni fogjuk, a műhelyek látogatása alkalmával is főleg ezek a kérdések merültek fel, mely érthető is, mert vendégeink munkások voltak, akiket elsősorban munkástestvéreik helyzete érdekelt.

A válaszadások alkalmával osztrák vendégeink is elmondták a náluk lévő helyzetet. A beszélgetésből kiderült, hogy a munkások fizetése nagyjából azonos a mi munkásaink fizetésével. A fizikai munkások fizetésének alsó határa náluk 1000-1200 Sch. Az átlagkereset 1600 Sch. Míg a kereset felső határa 2400 Sch. körül van, / a schilling értéke nagyjából azonos a forinttal/. Ezt a megállapítást megerősítette osztrák vendégeink vezetőjének a forgácsoló műhelyben és szerzőműzemben folytatott beszélgetése is, ahol elmondotta, hogy ezekben a szakmákban náluk a legmagasabb órabér 13 Sch. körül van és így azonos a mi 13 Ft-os maximális szakmunkás órabérünkkel.

A másik legélénkebb érdeklődést kiváltó kérdés a fizetésből való levonások mérvé volt.

Mikor meghallották, hogy nálunk a dolgozók fizetéséből csak az öregségi biztosításra eszközölnek levonást és az csak 3 %, az egyéb terheket pedig a vállalat viseli - általános csodálkozás tört ki és nagyon tetszett nekik az itteni helyzet.

Mint a velük való beszélgetésből kitűnt, náluk a dolgozók fizetéséből ötféle ci-

men /jövedelem adó, betegségi, rokkantsági és öregségi biztosítási járulék, munkanélküliségi jár./ eszközölnék levonást, melynek mérve progresszív alapon 10-15 %

A fizetett szabadság nagyjában egyező. Azonban a nyugdíjazás kérdése ismét nálunk a kedvezőbb. Náluk a kötelező szolgálati idő 15 év és a korhatár 60, illetve 65 é

Ezután a műhelyek meglátogatására került sor. A földszinten a sajtoló, forgácsoló és lemezelőműhelyeken sétáltak végig és sok helyen beszélgettek a dolgozóinkkal.

A küldöttség egy tagja az AEG, egyik leányvállalatának dolgozója kérte, hogy mutassák meg neki az öntödét, mert ő is öntőmunkás.

Nagy elismeréssel nyilatkozott az öntöde automatizálásáról, a Pollák gépekről. Mint mondotta az ő üzemükben tulnyomórészt kézi öntés folyik. A süllyesztett olvasztótégelyek is nagyon tetszettek neki.

A műhelyek látogatása során, sokan és többször kiemelték a gépesítésünk magas szintjét. A műhelylátogatás a tekereselő műhelyekben és a szerszámüzemben folytatódva a szerelő műhelyben fejeződött be.

Egyik fiatal dolgozónktól beszélgetés közben megkérdezték, hogy mit remél a jövőtől. Egy év múlva esti technikumra szeretnék menni válaszolta és ez az előttük ismeretlen lehetőség is nagy hatással volt rájuk.

A beszélgetés során még sok érdekes téma merült fel. A helyszűke miatt csak az érdekesebbeket említem meg.

Nálunk a túlóra díjazása progresszíven emelkedik. Náluk mint mondták a túlórázásnál progresszíven emelkedik a levonás, úgy hogy bizonyos száma túlóra után a levonás nagy mérve miatt már nem is érdemes túlórázni.

Nem minden iparágban van állandó munkalehetőség és sokan havonta csak két-három hetet tudnak dolgozni.

A munkanélküliség réme állandóan fenyegeti őket! Az élelmiszerek ára náluk magasabb - az iparcikkeké viszonylag alacsonyabb, a lakbér azonban náluk lényegesen magasabb; így a reál bér nálunk magasabb! Ez volt a beszélgetések egyöntetű megállapítása és lényege.

Ilyen és hasonló tárgyu beszélgetések közben sétáltak át az ovodából, amely részükre külön élmény volt.

Mert náluk csak egészen kis számu üzemben van óvoda. Megesodáltak óvodánk felszerelését, az óvodai ruhát, az étkezés mennyisége, minősége és napi egy forintos térítése összege pedig általános elismerést váltott ki.

Náluk ugyanis a minimális térítési összeg heti 32 Sch! Az óvoda meglátogatása után vállalatunk ebéddel vendégelte meg osztrák munkástestvéreinket.

Az ebéd Laczkó elvtárs üdvözlő szavaival kezdődött és minden vendégünk ajándéktárgyat kapott vállalatunktól.

Az osztrákok vezetője köszönte meg a szíves fogadtatást és a pártbizottság részére nyújtotta át ajándékukat: egy bécsi keringőt zenélő cigarettás ládikát.

Az ebéd is jó hangulatban, kedélyes beszélgetés közben folyt le és Laczkó elvtárs zárószavaival fejeződött be.

A jó ebédet a küldöttség vezetője Juliska néninek és az ebéd készítésénél és lebonyolításánál közreműködő nődolgozóinknak külön megköszönte.

-Befejezésül idézem a küldöttség vezetőjének lapunk részére tett nyilatkozatát.

..... A látottak és hallottak mély benyomást tettek rájuk mondotta és azokat otthon fel is fogják használni.

A küldöttségben több üzemi tanácsi tag is volt, akik különösen hasznosítani fogják az itt látottakat és tapasztaltakat.

Az óvoda és általában szocialista juttatásaink nagy hatással voltak rájuk, mert ők ezeket sajnos még nélkülözik.

Minél jobban élnek magyar munkástevéreink mondotta, annál könnyebb lesz az ő harcuk is a kapitalizmus ellen!

A magyar munkástevéreink a szocializmus építése során állandóan előnyösebb helyzetbe kerülnek és ez is elősegíti harcukat - folytatta - mert argumentumokat tudnak felmutatni a kapitalizmussal szemben.

Ha viszont ők jutnak tovább - sz ránk hat lelkesítőleg.

Ebben látja fejezte be nyilatkozatát az osztrák és magyar munkások barátsága elmélyülésének lényegét és internacionalista jellegét.....

Sz.I.

Bizonylati FEGYELEM

Az állami vállalatok társadalmi tulajdonban vannak. Társadalmi tulajdonban van tehát minden vagyomunk: gépeink, berendezési tárgyainak, anyagjaink, szerszámaink. Természetes tehát, hogy a társadalom tulajdonát képező vagyonról pontos elszámolást kell adni. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha ebben a vagyonban bekövetkező minden változásról feljegyzés, u.n. bizonylat készül.

A kapitalista világban is készültek bizonylatok egy-egy vállalaton belül, de ez a bizonylati rendszer nem terjedt ki olyan teljesen a vállalatok egészére, mint ahogy ezt a szocialista rendszer megköveteli, - még a kapitalista nagy vállalatoknál sem.

A mi dolgozóink egy jelentős része a kapitalista időszakban azonban nem nagy vállalatnál, hanem kis vállalatoknál dolgozott, ahol a tulajdonos személyesen jelen volt az üzemben és így nem volt szüksége arra, hogy bizonylatokat állít-tasson ki. Egészen érthető, hogy a dolgozók egy jelentős része nem szokott hozzá a bizonylatokhoz, nem ismeri annak jelentőségét és így feleslegesnek, sőt bürokratikusnak tartja. Természetesen helytelen felfogás és ellene hosszú ideje folyik a harc részben nevelő, részben fegyelmező eszközökkel. Ennek a harcnak eredményeképpen az államosítások óta eltelt 12 esztendő alatt bizonylati rendszer, a bizonylatok kiállításának pontossága, az u.n. bizonylati fegyelem igen erősen megjavult, országos viszonylatban is, a mi vállalatunk keretén belül is.

A bizonylati rendszernek a vállalat egész területére ki kell terjednie. Bizonylatot kell készíteni a pénztári forgalomról, az anyagok ki és bevételezéséről készáruk elkészüléséről, kiszállításáról, állóeszközök gépek, berendezési tárgyak beérkezéséről, mozgásáról, szerszámokról, a termelés folyamatának különböző fázisairól, az egyes alkatrészek elkészültéről, selejtezéskéről, ráfordított munkaidőről, gépek futásáról stb.

Bizonylatok egy részének kiállítását mindenki természetesnek tartja, senkinek sem jut eszébe pl., hogy a pénztárból nyugta nélkül vegyen fel pénzt. Ugyancsak eléggé megrögződött már az is, hogy a raktárból anyagot vagy mást kivételezni csak szabályszerű bizonylat ellenében lehet.

Egy-két olyan területre szeretnék most rámutatni vállalaton belül, ahol a bizonylati fegyelem nem ennyire természetes és bizony lazának is mondható. Egyik ilyen -jelentős terület az állóeszközöké. Az állóeszközökkel kapcsolatban bizonylatot kell kiállítani akkor, amikor azok beérkeznek, vagy amikor házilag elkészülnek, bizonylatot ha valamelyik műhely állományába kerülnek, bizonylatot kell kiállítani az egyik műhelyből a másikba való átadásra, az állóeszköz használaton kívül helyezése, vagy pedig ha az a vállalattól kiszállításra kerül. Csak ezeknek a bizonylatoknak a pontos kiállítása teszi lehetővé azt, hogy a társadalmi tulajdon kellően védve legyen és az állóeszközök értékének csökkenése, kiselejtezése pontosan elszámolható legyen. Az állóeszközöket a műhelyek és irodák vezetői egyéni anyagi felelősséggel kezelik leltár szerint s így saját érdekük is az, hogy a leltárjukba beálló minden változás pontosan rögzítve legyen. De nemcsak a művezetők, vagy irodavezetők érdeke ez, hanem a vállalat összdolgozóinak is, mert az elveszett vagy kiselejtezett állóeszközök értékét a vállalat nyereségéből kell megtéríteni és így az ezen a téren mutatkozó lazaságok közvetlenül csökkentik a minden dolgozót érintő nyereségrészesedés összegét is.

Egy másik ilyen terület ahol gyenge a bizonylati fegyelem, a termelés folyamatának bizonylatokkal való kísérése. A raktárban való forgalomról van ugyan pontos bizonylatolás, de már az egyes műhelyek közötti közvetlen átadásnál ha bizonylatot ki is állítanak, a darabszámot nem állapítják meg pontosan számolással, hanem csak körülbelüli összegeket írnak a bizonylatra. A selejteződés egy részéről sem készül pontos bizonylat, hiszen azt a selejtet okozó dolgozó legtöbbször eltitkolni igyekszik. Véleményem szerint ezen a területen nem elég a felvilágosító szó, kényszerítő eszközöket is feltétlenül kell alkalmazni. A termelés bizonylataihoz tartoznak a havonként és negyedévenként eszközölt műhely-leltározás bizonylatai is. Itt is kimutatható, hogy igen gyakran felelőtlenül s nem pontosan veszik fel a leltárakat. A termelés bizonylatainak pontossága, az e téren kialakított bizonylati fegyelem nélkül pedig sem a vállalat egész eredményét, sem pedig az egyes gyártmányok költségeinek alakulását kellő pontossággal megállapítani nem lehet. Az önköltséget és a termelékenységét megfelelően csökkenteni pedig csak akkor lehet, ha a mindenkori valóságos helyzetet a vállalat intézkedésre hivatott szervei pontosan ismerik. És itt ismét a nyereségrészesedésnél minden dolgozó zsebére hat ki, itt is mindnyájunk érdeke a bizonylati fegyelem betartása.

Különösen a szerelőműhelyben, de másutt is pl., hosszabb ideig igen lazán kezelték a garanciális javítások bizonylatolását. Ennek következtében a valóságosnál csak jóval kisebb összeg került garanciális javítás költségeként elszámolásra és a valóságosnál kisebb összeg tért meg a vállalat részére a garanciális alapból. Az el nem számolt költség megint az önköltséget és ezen keresztül a nyereségrészesedést terhelte.

A bizonylati fegyelem kérdésével több kormányrendelet is foglalkozik. Így pl., az utókalkulációról szóló rendelet kimondja, hogy a termelés folyamatának bizonylatokkal való pontos kíséréséről elsődlegesen a vállalat főmérnöke, másodszorban az illetékes helyi műszaki vezetők felelősek. A nyereségrészesedésről szóló kormányrendelet azt mondja ki, hogy ha egy vállalat könyvelését, ill. mérlegének adatait a revízió a bizonylati fegyelem lazasága miatt megbizhatatlannak találja, a vállalatot teljes egészében ki lehet zárni a nyereségrészesedésből. De ha ezek a szigorúbb rendelkezések csak ritkán kerülnek is alkalmazásra a felsorolt néhány példa is elegendő annak bizonyítására, hogy a bizonylati fegyelem kisebb lazaságai is milyen erősen érinthetik a vállalat egész kollektívájának érdekeit. A lazaságot tehát megtéríteni nem lehet és ahol nem használ a felvilágosító szó, hatalmi eszközökkel kell megteremteni a pontos bizonylati fegyelmet.

Biró

Bécsi munkáscsaládok

Osztrák munkástelevéreink látogatásáról szóló beszámolómban megírtuk, hogy kedves látogatóink családoknál voltak megszállva. Egészen természetes, hogy a vendéglátó és vendégek között szorosabb kapcsolat fejlődött ki, és beszélgetéseiken keresztül lepillantást tudunk nyerni a bécsi munkáscsaládok életébe.

Székely elvtársnő egy olajgyári munkás feleségét látta vendégül, kinek tizenkilenc éves leánya egy könyvkötészetben dolgozik. Főrdje 1.500.- Sch-t, leánya 1.000 Sch-t keres havonta. Ő a háztartást vezeti, kis konyhakertjüket műveli és baromfitenyésztéssel is foglalkozik, mert a mi peremvárosrészeinknek megfelelő XIII. kerületben egy kis szoba-konyha házuk van.

Most nagyon takarékoskodnak, mert házukat ki szeretnék bővíteni, és az építési költségen kapitalista-bank kamata igen magas.

Főrdjével együtt párttagok. Mint említettük főrdje olajgyári munkás és vállalata a felszabadulás után Szovjet-érdekeltségű vállalat volt. Így a Párt helyzete gyárunkban és az olajiparban erőssé fejlődött ki és még ma is erős.

Abban az időben a szociális gondoskodás is igen jó volt. A Semmeringen jól be-
-rendezett üdülőjük volt! A béke-szerződés megkötése után a vállalat ugyanis simán kapitalista tulajdonba került, és így a szociális gondoskodás és köztük az üdülő is megszűnt. Bár mint említette, a párt helyzete az olajiparban még ma is erős - de gyári pártszervezet nem lévén - a párttagok hátrányosabb helyzetbe kerültek. Felvételnél a kapitalista igazgató mellözi a párttagokat, elbocsátásoknál azonban elsősorban őket veszi figyelembe - mondotta.

Elmondotta, hogy az újságokban ellenséges propaganda folyik Magyarország ellen. Itt rossz az élet, nincsen elég ennivaló, az emberek rongyosak, a kulturális élet elmaradott, a fiatalok nem tudnak szórakozni ... és még sok hasonló rágalmaktól tarkállanak az ellenséges lapok hasábjai.

Bár tisztában voltak ezek valótlaniságával - a Budapesten látottak mégis bámulatba ejtették őket.

Munkásainkkal való beszélgetéseken keresztül megismerték azok helyzetét, és megállapították, hogy főleg szociális és kulturális téren magasban felettük állunk. Az üzemi óvodák és étkezdék, a rendszeresített üdültetés az üzemi párt-szervezetek és üzemi tanácsok, az üzemekben lévő ifjúsági nő, sport és kulturális szervek - állomként lebegnek szemük előtt.

A gazdag kirakatokkal ékeskedő fővárosi utcák, az építkezések nagy tömege, az utőrő vasút / mert azt is megmutatták nekik / és a többi látnivaló mind nagyhatalmassal voltak rájuk.

A kerületi pártbizottság szombati műsoros estjén megismerkedtek a dolgozók ének és táncgyűjtésével a KISZ Rajkózenekarival, munkás művészeinkkel....
Dolgozóink magateremtette kulturájával!

Mint mondta az ellenséges propaganda szerint nálunk nem lehet szórakozni. A kerületi pártbizottság műsoros estje után több vendéglátó és köztük Székelyné elvtársnő is vendégével írták Pestre, és itt az éjszakai órákban csodálkozva látták azt az élénk életet, mely csattanós cífolat a propagandával szemben.

Az est befejezésekor Székelyné vendégét még a lakása közelében levő "Dériné"-be is bevitte és itt ismét meggyőződött arról, hogy a "fiatalok" még éjjel után is vigan szórakozhatnak.

Ilyen és hasonló impressziók után Székely elvtársnő vendége azzal bucsuzott el, hogy ..... komoly erőt nyert az otthoni harc folytatására !

Sipos elvtárs vendége egy idősebb övegyasszony volt, ki férje után 610 Sch havi nyugdíjat kap. Férje halála után - ki harminc évig hegesztő volt - mondotta a gyártól mindössze 110 Sch segélyt kapott.

Nyugdíjából nem tud megélni, de munkát vállalhat, mert akkor elveszti nyugdíját. Így - folytatta - csak illegálisan tud dolgozni, hogy megélhetését biztosítsa. Gyermeküket készít elő vizsgára.

És ez a helyzet általános mondotta, mert az öregek jobb ellátása érdekében - tüntetés is volt Bécsben. Dolgozóink helyzetét főleg a szociális és kulturális juttatások figyelembevételével ő is jobbnak tartja az övéknél. Szerinte a reál-bér nálunk magasabb, mint náluk.

A Pesti városkép, árubőség, az építkezések nagy száma őt is fellelkesítette.

Ő is látta a Pesti utca éjjeli életét. Mint mondta náluk este 8 óra után jóformán megszűnik az élet.

Egy rendkívül érdekes dolgot említett még meg, amely homlokegyenest ellenkezik a nálunk lévő helyzettel.

Tizenkilenc éves korukban a férfiakat besorozzák és hogy a katonai szolgálat ne rójon terhet a kapitalista vállalatra és hogy főleg ne kelljen a katonai szolgálat után visszavenni az illetőt - a tizenkilenc éveseket besorozás előtt egyszerűen elbocsájtják.

Ő rá is nagy hatással voltak a látottak és hallottak és sokat tanult belőlük - közölte vendéglátóival a bucsuzás alkalmával.

És hasonló tapasztalatokkal és impressziókkal gazdagodva tértek vissza hazájukba többi vendégeink is.

Krónikás

INDUL A

KISZ **M.H.S.**

V E R S E N Y E

A KISZ és a Honvédelmi Sportszövetség közös rendezésében a nyáron alapszerveként közös honvédelmi versenyt rendezünk.

A versenyen résztvehet minden dolgozó, aki sportolni szeret. A verseny pontjai: árokugrás, kuszás, egyensúlyozás, kötélmászás, kézigránátdobás és lövészet.

A versenyzők egyéni helyezések szerint részesülhetnek díjazásban, de ezentúl a csapatok is versenyeznek járási, kerületi, megyei szinten. A három legjobb csapat pedig a csehszlovákiai döntőbe utazik ki. A verseny célja a dolgozók és ifjúság tömeges bevonása a honvédelmi sportmunkába, melyen keresztül hazafias érzésre, bátorságra, és ügyességre nevel és edz minden résztvevőt.

Legyen ez a verseny a békénk, szabadságunk, szocializmusunk építő hazánk védelmére kész dolgozó tömegeink békés vetélkedése, és erőpróbája.

Jelentkezni lehet a KISZ és az MHS üzemi alapszervejénél.

MHS Vezetőség.

GYARMATOK ÉS FELSZABADULNAK!

Amíg szerte a világon recseg-ropog a gyarmati rendszer a tőkés államok görcsösen kaszálódnak, és szinte rögeszméjükké válik az, hogy minden eszközzel és minden aron átmentsék a kizsákmányolás lehetőségét; melyre látszólagos jó módjuk épül.

Afrika és Ázsia őslakói az utóbbi évszázadokban nagyon is érezték a gyarmatosítók igáját, anyomor, az embertelenséget és a legelemibb emberi életmód hiányát. A legsötétebb elmaradottságban tartva a bennszülötteket, könnyen tudták kizsákmányolni erejüket. A gyarmatok nyersanyagát pedig szinte ingyen hordták el Európába és Észak-Amerikába.

Most az elnyomott gyarmati népek soraiból is mind több fiatal tanul a szocialista államokban és tudással gyarapodva tér vissza hazájába, ahol már más gazdasági szempontból veszik kezükbe saját népük boldogulását és szabadságának kérdését.

Ez a titka annak, hogy a gyarmattartó államok egymás között és külön-külön is torzszalkodnak. Franciaország elvesztette karmaiból Tuniszt, Marokkót és most Algéria felszabadulási harcot akarja gáncsolni. Oly görcsösen ragaszkodik ehhez a területhez, hogy nem kiméli a katonáit és a fegyvereket, de mégsem tudja megillitani az idő szekerét. Anglia is elvesztette sok gyarmatát most már mentené, amit lehet, felkinálja megmaradt gyarmatai számára a Brit Nemzetközösséget, de azok a függetlenséget többre becsülik.

Belgium is így járt Kongóval. Spanyolok, portugálok, hollandok, olaszok is már csak a múlt emlékein rágódhatnak. A gyarmati népek összefogva egymásután vivják ki szabad államformájukat, és így termékeiket, nyersanyagukat, munkerejüket már nem ingyen adják, hanem saját boldogulásukra tudják felhasználni.

Tormuth

KÖNYVMÁRNYÓ KÖNYVEK...

...kaptak a pártoktatásban résztvevők az 1959/60 oktatási év végén, mely "az oktatásban résztvevő hallgatók okirata", mert a könyvecske az eredmények feljegyzésére szolgál.

Mint a könyvecskében olvassuk " a pártoktatáson való részvétel ö n k é n t e s, azaz senkit sem lehet megkérdezése és beleegyezése nélkül semmilyen oktatási formában beosztani.

Olyan oktatási formában helyes tanulni, - olvassuk tovább, - mely megfelel érdeklődési körünknek és előképzettségünknek."

Nézzük meg, hogy a fenti elvek alapján dolgozóink közül hányan, milyen tanfolyamokon és milyen eredménnyel vettek részt az 1959/60 évi pártoktatásban.

A Laczkó József vezette " Időszerű kérdések" tanfolyamának 22 hallgatója volt, köztük 8 pártonkívüli.

Könyvjutalomban részesültek Uhrík Tibor, Krasznai Tivadar, Riez István, Soltész Lajosné és Molnár Károlyné.

Friedmann József is "Időszerű kérdések" tanfolyamot vezet és azt 12-en hallgatták, akik között 1 volt pártönkivüli.

Itt Tormuth Adám, Balázs András és Havas Gyuláné kaptak könyvjutalmat.

Haas Róbert vezette a "Marxizmus-Leninizmus II" tanfolyamot, amelyen 14 párttag vett részt, kik közül Gál Gyuláné és Hallas István részesültek könyvjutalomban.

A "Politikai-gazdaságtan III." szakosított tanfolyamot pedig Biró László vezette 12 hallgatóval, kik közül 2 volt pártönkivüli.

Könyvjutalomban Vadász József és Nemesfalvi József részesültek.

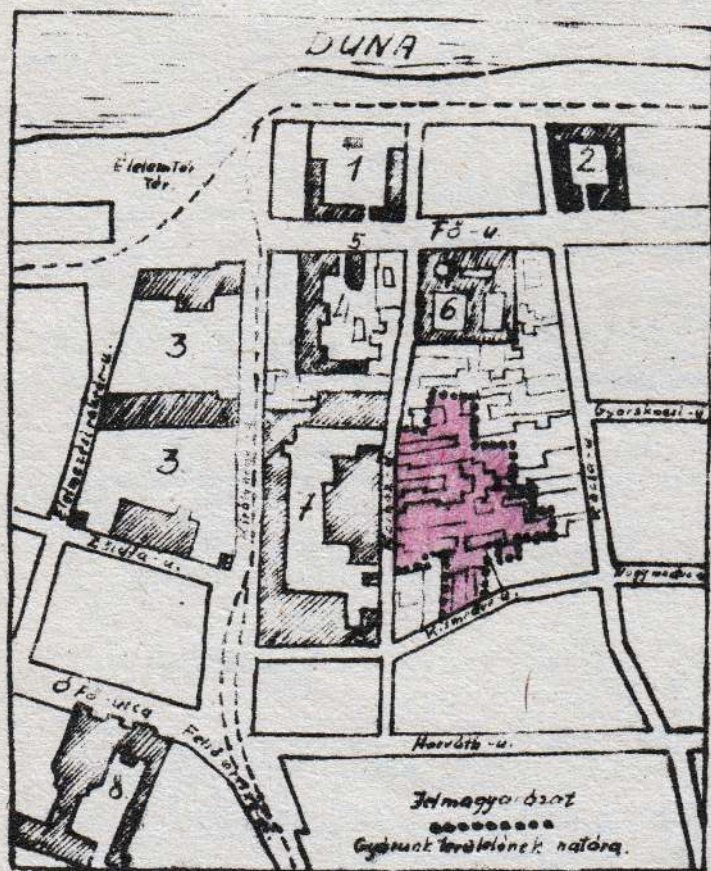
A négy tanfolyamon tehát 60-an vettek részt, kik közül 11 pártönkivüli volt és összesen 12-en részesültek könyvjutalomban.

Minden tekintetben szép eredmény!

A négy oktatónak pedig odaadó és lelkes munkájukért az összes hallgatók nevében ez uton mond köszönetet

egy hallgató

1870

Az ábrán látható térkép eredetije 1870-ben készült és így gyárunk környekének pontosan kilencven évvel ezelőtti állapotát mutatja.

Az utcák elhelyezkedése megegyezik a mai állapottal azzal a különbséggel, hogy a Medve-utca tovább folytatódott a Királyhegy a mai Bem József utcáig, a Kandó Kálmán utca pedig nem volt meg akkor.

Az utcák elnevezésében azonban lényeges különbség van. A mai utcánk a Ganz-utca kilencven évvel ezelőtt a Kórház utca nevet viselte. Ennek meg is volt az indoka. A mai külügyminisztérium helyén egy katonai tágyraktár /1/ a mai görög-katolikus templom /5/ mellett pedig katonai kórház /4/ állott.

A Bem József tér pedig az Élelem-tér nevet viselte ebben az időben, mert a volt laktanya teljes területén akkor katonai éllemezési raktár állott /3/.

A Bem József utcát ezidőben Király-hegy-utcai ak nevezték és azon keresztül vezetett az akkori lóvasút -----, mely a Felső országoton át / mai Mirtirok utja / a Szénatérig ment és a Dunapart mindkét irányában is elágazott.

A Fő-utca megtartott akkori nevét és mellette állott a Király-gözmalom /2/ és a közelmúltban művésziesen helyreállított Király-fürdő /6/.

Mint egy előző cikkemben már megírtam, a leégett Király-gözmalom helyén épült épületben nyert elhelyezést a Ganz-gyár első nagybbrméretű elektromos műhelye.

A Medve-utca ezidőben két nevet viselt, a Kaosa-utcaig Nagy medve utca, a Kaosa-utcától pedig kis-Medve utca volt a neve.

A Mirtirok utjának a Ferencesek templomától /8/ a Margit-híd felé vezető része az Ó-fő utca nevet viselte. A Tölgyfa-utcának Zöldfa-utca volt a neve ez időben.

Végül nézzük meg a minket legjobban érdeklő részt- gyárunk helyét. Mint a térképen látjuk - gyárunk helyén apró kis házak álltak és velünk szemben a Ganz-gyárnak-Törzsgyárnak /7/ is más formája volt ez időben. A Kórház-Ganz-utcai front közepén állott épület nem függött össze az oldalszárnyakkal. Itt közepén valószínűleg az igazgatósági épület állott. A Királyhegy-Bem József utcai frontja azonos a maival.

És az apró házak helyén ma modern emeletes paloták állnak, a lóvasút helyén villamosok és autobuszok robognak, az akkor kiépítetlen Duna-part helyén modern rakpart tele hajókkal...

Ilyen gondolatok jutnak eszünkbe, ha egy közel évszázadps térképet veszünk a kezünkbe.

Böngésző

WAVELAKOSZ

Juniusi számunkban megjelent " A szerszámizem problémái " című cikere. A Schuler szerszámok emelési problémájának megoldásához szeretnék én is hozzájárulni - a 3824 szám alatt beadott emelőkocsi újításommal.

Az emelőkocsi a könnyűség kedvéért önzáró csiga-csigakerékkel és sodronykötél emeléssel lenne készítve hasonlóan az általam már készített 4 db 200 kg emelésére készített emelőkocsihoz - azzal a különbséggel, hogy 1000 kg teherbírásra készülne és önzáró orsóval lenne ellátva.

Ezzel kívánok hozzájárulni a könnyebb és balesetmentesebb munkához.

Csabák István
lakatos

Dr. MEZŐ FERENC.

..... az 1928 évi szellemi - olympiasz győztese tartott június 14-én előadást üzemünkben.

Az előadás témája az olympiai játékok híromezeréves fejlődése volt, - napjainkig.

Nehéz jelzöt találni az előadás méltatására. A tudományos szakszerűséggel előadott, de mégis közvetlen előadás mindenkit lenyűgözött és elragadott - amelyet az előadás közben több ízben kirobbanó taps is bizonyított.

Az előadás végén nem akart végeszakadni az ünneplésnek és a mintegy harmincöt főnyi közönség gyárunk kapujáig kísérte le Mező Ferenc doktort.

És egy pillanatra álljunk meg a harmincöt főnél ! Ez a létszám igen kevés volt gyárunk összlétszámához viszonyítva és ezt tréfás formában ő is megjegyezte.

De megállapította azt is, hogy a harmincöt hallgató lelkes és odaadó viselkedése kárpótolta őt ezért a hiányosságért.

És megígérte azt is, hogy a római olympiasz befejezése után ismét szívesen eljön körünkbe és beszámol nekünk az ott történetekről.

Szeretettel és örömmel várjuk és igérjük, hogy a hallgatók számával sem lesz baj.

Mohácsi

Tudja-e ?... Mi a hiba ? .....

Múlt havi számunkban közzétett 12 kérdésre három válasz érkezett be. Mind a három helyes és teljes volt.

1. Archimedes
2. Archimedes
3. Julius Caesar
4. Julius Caesar
5. Gallilei
6. Zrínyi Miklós a költő
7. Montecuccoli
8. Kolonits Lipót bíboros
9. II. Rákóczi Ferenc
10. Az ónodi országgyűlésen
11. Széchenyi István
12. Kossuth Lajos

Lőrincz Imre szerszámkészítő, Astyilán András szerszámkészítő és Fazekas István esztorgályos közül sorshuzás útján a jutalom könyvet Lőrincz Imre nyerte.

Mi a hiba? Sportképekre ugyancsak fenti három dolgozónk küldött be vilaszt.
/ A kérdések csak a szerszámüzem dolgozóit érdeklik? /

Lőrincz Imre és Astyilán András 41-41 hibát talált a képeken Fazekas István pedig 38-at.

A könyvjutalmat a két legjobb közötti sorshuzás útján Astyilán András nyerte.

Böngésző

Lapzárta után.

Búcsúzik a könyvtáros.

Sok éven át juttattam dolgozóink kezébe mosolyt, derűt, szórakozást és tudást terjesztő könyveket.

Most amikor elhagyom az üzemet ezuton búcsúzom a könyvtár olvasóitól.

Legyenek továbbra is szorgalmas és a könyvtárral szemben fejelemesett olvasók.

Én magam részéről mindig szeretettel fogok visszagondolni a sok olvasóra és a gazdagon felszerelt könyvtárra.

Bánky Károly

.....

A lapot 7 tagból álló bizottság szerkeszti.

Felelős: Szabó István

Kérjük gyárunk dolgozóit, hogy cikkeiket, bírálatokat, vagy javaslataikat Szabó Istvánhoz a Szerkesztésbe juttassák el.

Készült: Sportszervező Üzemben.

Budapest., V. Bajcsy Zsilinszky-ut 36-38. sz.

Felelős kiadó: A vállalat igazgatója.

Ára: 20 fillér.